ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ
CARL OTTO LENZ
της 28ης Σεπτεμβρίου 1993 *

Κύριε Πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

Α — Εισαγωγή

1. Η Επιτροπή κίνησε την παρούσα διαδικασία λόγω παραβάσεως κατά της Ιταλικής Δημοκρατίας λόγω της θεσπίσεως και της διατηρήσεως της προϋποθέσεως *προηγούμενης εγκρίσεως* του Υπουργείου Γεωργίας και Δασών για την εισαγωγή ορισμένων φυτών από άλλα κράτη μέλη.

2. Η Επιτροπή υποστηρίζει την άποψη ότι το καθού κράτος μέλος παρέβη κατ' αυτόν τον τρόπο τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 30 της Συνθήκης ΕΟΚ, σε συνδυασμό με το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 234/68/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 1968, περί ιδρύσεως κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα των ζώντων φυτών και των προϊόντων της ανθοκομίας [1], ο οποίος επιβάλλει μια ιδιαίτερη απαγόρευση ποσοτικών περιορισμών ή μέτρων ισοδυνάμου αποτελέσματος, καθώς και τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 11, παράγραφος 1, δεύτερη φράση, της οδηγίας 77/93/ΕΟΚ [2] περί των μέτρων προστασίας κατά της εισαγωγής στα κράτη μέλη οργανισμών επιβλαβών για τα φυτά ή τα φυτικά προϊόντα.

3. Η Κυβέρνηση της Ιταλικής Δημοκρατίας έχει τη γνώμη ότι η προηγούμενη έγκριση είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση του κινδύνου εμφανίσεως και εξαπλώσεως του βακτηριδίου Erwinia amylovora που προκαλεί την αποκαλούμενη «βακτηριώδη φλόγωση» στα φυτά. Κατ' αυτήν, το μέτρο συνάδει προς το άρθρο 36 της Συνθήκης ΕΟΚ και τα άρθρα 5, παράγραφος 2, και 11 της οδηγίας 77/93/ΕΟΚ.

4. Η Επιτροπή αντιτάσσει ότι η προϋπόθεση άδειας δεν καλύπτεται από τις διατάξεις της οδηγίας 77/93 και ότι δεν επιτρέπεται στα κράτη μέλη, όταν υφίσταται πλήρης εναρμόνιση, να λαμβάνουν μέτρα που υπερβαίνουν το πεδίο εφαρμογής των κοινοτικών διατάξεων.

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η γερμανική.

1 — ΕΕ ειδ. έκδ. 03/003, σ. 27.

2 — Οδηγία του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1976, ΕΕ ειδ. έκδ. 03/017, σ. 3, ως έχει η διατύπωσή της σε σχέση με την παρούσα διαδικασία, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 89/439/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 1989, ΕΕ L 212 της 22. 7. 1989, σ. 106.

5. Η Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο

1) να αναγνωρίσει ότι η Ιταλική Δημοκρατία, απαιτώντας προηγούμενη έγκριση για την εισαγωγή στο ιταλικό έδαφος φυτών ευπαθών στη βακτηριώδη φλόγωση (Erwinia amylovora), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει

— από το άρθρο 11, παράγραφος 1, δεύτερη φράση, της οδηγίας 77/93/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1976, περί των μέτρων προστασίας κατά της εισαγωγής στα κράτη μέλη οργανισμών επιβλαβών για τα φυτά ή τα φυτικά προϊόντα,

— και από το άρθρο 30 της Συνθήκης ΕΟΚ, σε συνδυασμό με το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 234/68 του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 1968, περί ιδρύσεως κοινής αγοράς στον τομέα των ζώντων φυτών και των προϊόντων της ανθοκομίας.

2) Να καταδικάσει την Ιταλική Δημοκρατία στα δικαστικά έξοδα.

6. Η Ιταλική Δημοκρατία ζητεί από το Δικαστήριο

1) να απορρίψει την προσφυγή,

2) να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

7. Ως προς τις λεπτομέρειες των περιστατικών της υποθέσεως, το νομικό πλαίσιο και τους ισχυρισμούς των διαδίκων παραπέμπω στην έκθεση ακροατηρίου.

Β — Η γνώμη μου επί της υποθέσεως

8. Η Επιτροπή δεν βάλλει κατά της απαγορεύσεως εισαγωγών ορισμένων φυτών που μπορούν να προσβληθούν από το βακτηρίδιο Erwinia amylovora για το χρονικό διάστημα από 16 Απριλίου μέχρι 31 Οκτωβρίου κάθε έτους η οποία συνάδει προς το άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο α', σε συνδυασμό με το παράρτημα ΙΙΙ, μέρος Β, αριθ. 10 της οδηγίας 77/93, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 84/378/ΕΟΚ [3]. Η οδηγία 84/378 θεσπίστηκε, όπως ορίζεται ρητώς, μεταξύ άλλων, για τη βελτίωση των μέτρων προστασίας κατά των επιβλαβών οργανι-

3 — Οδηγία 84/378/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1984, για την τροποποίηση των παραρτημάτων της οδηγίας 77/93/ΕΟΚ, ΕΕ L 207 της 2. 8. 1984, σ. 1.

σμών όπως του Erwinia amylovora [4]. Εκτός από τη δυνατότητα περιορισμένης χρονικώς απαγορεύσεως εισαγωγών, επιτράπηκε σε ορισμένα κράτη μέλη, μεταξύ των οποίων στην Ιταλία, να απαιτούν ορισμένες πρόσθετες επίσημες διαπιστώσεις [5]. Το άρθρο 5, παράγραφος 2, στοιχείο β', της οδηγίας 77/93 αναφέρεται στις ιδιαίτερες αυτές προϋποθέσεις ως εξής:

«Τα κράτη μέλη δύνανται

(...)

β) να ορίζουν ότι τα φυτά που απαριθμούνται στο παράρτημα IV, μέρος Β, και τα οποία τα αφορούν, είναι δυνατόν να εισαχθούν στο έδαφός τους, μόνο αν τηρούνται οι ειδικές προϋποθέσεις που τα αφορούν και οι οποίες μνημονεύονται στο μέρος αυτό του παραρτήματος· (...)»

9. Ως προς τον έλεγχο της τηρήσεως των ειδικών αυτών προϋποθέσεων, το άρθρο 6 της οδηγίας ορίζει τα ακόλουθα:

«1) Τα κράτη μέλη ορίζουν, τουλάχιστον, για την εισαγωγή σε ένα άλλο κράτος μέλος φυτών, φυτικών προϊόντων και άλλων αντικειμένων που απαριθμούνται (...) ότι τόσο αυτά όσο και η συσκευασία τους υφίστανται επίσημο και σχολαστικό έλεγχο, είτε στο σύνολό τους είτε σε αντιπροσωπευτικό δείγμα και ότι σε περίπτωση ανάγκης ελέγχονται επίσης επίσημα τα οχήματα μεταφοράς τους (...)

α) (...)

β) (...)

γ) (...)

2) Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα μέτρα ελέγχου που αναφέρονται στην παράγραφο 1 για να εξασφαλιστεί εξίσου και η τήρηση των διατάξεων που προβλέπονται στο (...) άρθρο 5, παράγραφος 2, κατά το μέτρο που *το κράτος μέλος προορισμού* [6] κάνει χρήση των ευχερειών που απαριθμούνται (...)

3) (...)»

4 — Βλ. τη δεύτερη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας.

5 — Παράρτημα IV, μέρος Β, αριθ. 7α της οδηγίας.

6 — Η υπογράμμιση δική μου.

Προς απόδειξη των ελέγχων που διενεργούνται, *το άρθρο 7* ορίζει:

«Όταν κρίνεται, βάσει του ελέγχου που καθορίζεται στο άρθρο 6, παράγραφοι 1 και 2, ότι πληρούνται οι όροι που αναγράφονται σ' αυτό, εκδίδεται πιστοποιητικό φυτοϋγειονομικού ελέγχου (...)»

Από το άρθρο 9 της οδηγίας προκύπτει ότι το κατά το άρθρο 7 πιστοποιητικό φυτοϋγειονομικού ελέγχου πρέπει να εκδίδεται ως προς τα αναφερόμενα στο παράρτημα IV, μέρη Α και Β φυτά *στη χώρα καταγωγής*. Το παράρτημα IV, μέρος Β, αριθ. 7α, προβλέπει στο μέρος Β ιδιαίτερα επίσημα διακριτικά σήματα για τα φυτά και το πιστοποιητικό που προβλέπεται στο άρθρο 7.

10. Όσον αφορά τώρα τους ελέγχους που διενεργεί το κράτος μέλος στο οποίο εξάγονται τα φυτά, το άρθρο 11 της οδηγίας περιέχει μια περίπλοκη ρύθμιση. Στο άρθρο 11, όπως ήδη ισχύει στην παρούσα διαφορά [7], έχει ως εξής:

«1) Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 3, τα κράτη μέλη δύνανται να ορίζουν ότι τόσο τα φυτά, τα φυτικά προϊόντα και τα άλλα αντικείμενα, όσο και η συσκευασία τους και τα οχήματα που εξασφαλίζουν τη μεταφορά τους, *σε περίπτωση εισαγωγής τους στο έδαφός τους, προερχόμενα από ένα άλλο κράτος μέλος* [8], αποτελούν αντικείμενο ελέγχου σχετικά με την τήρηση των απαγορεύσεων και περιορισμών που προβλέπονται στα άρθρα 3, 4 και *5* [9]. Τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε αυτά τα φυτά, τα φυτικά προϊόντα και τα λοιπά αντικείμενα, εφόσον η εισαγωγή τους δεν απαγορεύεται κατά τους όρους των άρθρων 3, 4 ή 5, να μην υπόκεινται σε απαγορεύσεις ή περιορισμούς σχετικά με τα φυτοϋγειονομικά μέτρα παρά μόνο στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Δεν προσκομίζονται τα πιστοποιητικά που αναφέρονται στα άρθρα 4, 5, *7*, 8 ή *9* [10].

[β) καταργήθηκε [11]]

γ) τα φυτά, φυτικά προϊόντα ή τα άλλα αντικείμενα δεν παρουσιάζονται σύμφωνα με τον προκαθορισμένο τρόπο στον επίσημο έλεγχο που είναι αποδεκτός σύμφωνα με την παράγραφο 3·

δ) οι απαγορεύσεις ή οι περιορισμοί αυτοί καθορίζονται βάσει του άρθρου 18·

7 — Ενόψει ιδίως των τροποποιήσεων της διατάξεως που επήλθαν με τις οδηγίες 88/572/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 1988, ΕΕ L 313 της 19. 11. 1988, σ. 39, και 89/439/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 1989, όπ. π. στην υποσημείωση 2.

8 — Η υπογράμμιση δική μου.

9 — Η υπογράμμιση δική μου.

10 — Η υπογράμμιση δική μου.

11 — Με την οδηγία 89/439 όπ. π. Κατά το άρθρο 2 της οδηγίας αυτής, τα κράτη μέλη έπρεπε να θέσουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις πριν από την 1. 1. 1990. Το στοιχείο β' είχε μέχρι την κατάργησή του ως εξής: «Τα φυτά, τα φυτικά προϊόντα ή τα άλλα αντικείμενα δεν εισάγονται διερχόμενα από τα [προβλεπόμενα] σημεία εισόδου».

ε) εφόσον χρειάζεται να διενεργηθούν έλεγχοι για την αναγνώριση των φυτών, φυτικών προϊόντων ή άλλων αντικειμένων που έχουν δηλωθεί (...)

Σε όλες τις άλλες περιπτώσεις, οι επίσημοι φυτοϋγειονομικοί έλεγχοι, συμπεριλαμβανομένων των ελέγχων αναγνωρίσεως, δεν πραγματοποιούνται παρά περιστασιακά με δειγματοληψία (...)

2) Δεν απαιτούν καμία συμπληρωματική δήλωση όσον αφορά τα πιστοποιητικά που αναφέρονται στα άρθρα 4, 5, 7, 8 ή 9.

(...)

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να εξασφαλιστεί ότι *οι έλεγχοι στα σύνορα* [13], θα μειωθούν σταδιακά, εκτός από τις περιπτώσεις που προσδιορίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 16. Οι έλεγχοι αυτοί πραγματοποιούνται είτε στον τόπο προορισμού των φυτών, φυτικών προϊόντων ή άλλων αντικειμένων, είτε σε άλλο τόπο που έχει καθοριστεί, αλλά πάντοτε υπό την προϋπόθεση ότι διαταράσσεται όσο το δυνατόν λιγότερο η διαδρομή που προβλέπεται για τη διοχέτευση των φυτών, φυτικών προϊόντων ή άλλων αντικειμένων [14].

3) Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν *πέραν* των μέτρων που επιτρέπονται δυνάμει *της παραγράφου 1, δεύτερη περίοδος, επίσημους συστηματικούς ελέγχους* που αναφέρονται *στην τήρηση* των διατάξεων που θεσπίστηκαν κατά τα άρθρα 3 και 5, *μόνο* [12] στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Αν δεν υπάρχει σοβαρή ένδειξη περί του ότι δεν έχει τηρηθεί μια από τις διατάξεις αυτές·

β) αν τα φυτά που αναφέρονται ανωτέρω κατάγονται από τρίτη χώρα (...)

4) (...)

5) Τα κράτη μέλη ορίζουν όπως τα πιστοποιητικά φυτοϋγειονομικού ελέγχου (...) που προσκομίζονται κατά την εισαγωγή στο έδαφός τους των φυτών, φυτικών προϊόντων ή των άλλων αντικειμένων φέρουν σφραγίδα εισόδου της αρμοδίας υπηρεσίας, η οποία αναφέρει τουλάχιστον την ονομασία της καθώς και την ημερομηνία εισόδου.

6) (...)»

12 — Οι υπογραμμίσεις δικές μου.

13 — Η υπογράμμιση δική μου.

14 — Το εν λόγω δεύτερο εδάφιο του άρθρου 3 προστέθηκε στην οδηγία 77/93/ΕΟΚ μόλις με την οδηγία 88/572/ΕΟΚ, κατά το άρθρο 2 της οποίας τα κράτη μέλη έπρεπε να θέσουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις το αργότερο την 1η Ιανουαρίου 1989.

11. Όσον αφορά τους ελέγχους που διενεργούνται στο κράτος μέλος προορισμού, στην οδηγία 77/93, όπως αρχικώς ίσχυε, αναφερόταν ότι:

«Αν ένας φυτοϋγειονομικός έλεγχος, που πραγματοποιείται στο κράτος μέλος αποστολής, αποτελεί εγγύηση για το ότι τα προϊόντα είναι απαλλαγμένα επιβλαβών οργανισμών, είναι δυνατόν να καταργηθούν οι συστηματικοί έλεγχοι που πραγματοποιούνται στο κράτος μέλος προορισμού.»

Επομένως, ένας βασικός σκοπός των διατάξεων εναρμονίσεως είναι να καταστούν περιττοί οι έλεγχοι στο κράτος μέλος προορισμού. Το αν το κράτος μέλος προορισμού μπορεί να επιβάλει *προηγούμενη* υπουργική έγκριση για την εισαγωγή ορισμένων φυτών στο έδαφός του πρέπει να συναχθεί από την εν προκειμένω όχι απολύτως σαφή συνολική ρύθμιση της οδηγίας.

12. Μπορεί καταρχάς να ληφθεί ως βάση ότι επιδιώκεται πλήρης εναρμόνιση προκειμένου να μπορούν τα εμπορεύματα να κυκλοφορούν επί κοινοτικού επιπέδου. Αυτό ισχύει ιδίως και για τα μέτρα προστασίας κατά επιβλαβών οργανισμών, όπως του βακτηριδίου Erwinia amylovora, ως προς το οποίο προβλέπονταν ήδη *επιτακτικώς* στο παράρτημα IV, μέρος Α, αριθ. 15, της οδηγίας 77/93, όπως αρχικώς ίσχυε, ειδικές προϋποθέσεις για την εισαγωγή φυτών και φυτικών προϊόντων. Με την οδηγία 84/378 διευρύνθηκαν ουσιωδώς οι δυνατότητες για τη θέσπιση προστατευτικών μέτρων, καθόσον επιτράπηκε σε ορισμένα κράτη μέλη να επιβάλουν προσωρινή *απαγόρευση εισαγωγών* και να απαιτούν *ιδιαίτερες εγγυήσεις* για τις περιόδους κατά τις οποίες επιτρέπεται το εμπόριο φυτών.

13. Σύμφωνα με τις αρχές που διέπουν τη δομή μιας πλήρους εναρμονίσεως, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν παρεκκλίσεις και εξαιρέσεις από τις κοινοτικές διατάξεις καταρχήν μόνο στο πλαίσιο των εξουσιοδοτήσεων που προβλέπουν οι ίδιες οι διατάξεις της εναρμονίσεως. Το ότι το καθού κράτος μέλος μπορούσε να προβλέψει ειδικές προϋποθέσεις βάσει του άρθρου 5, παράγραφος 2, σε συνδυασμό με το παράρτημα IV, μέρος Β, αριθ. 7α, είναι αναμφισβήτητο. Το ζήτημα είναι μόνο κατά ποιο τρόπο μπορεί να ασκεί τους ελέγχους για την τήρηση των προϋποθέσεων αυτών. Προφανώς, πρέπει να πρόκειται για αποτελεσματικό και έγκαιρο έλεγχο, δεδομένου ότι σε περίπτωση μη τηρήσεως των ειδικών προϋποθέσεων υφίσταται «απαγόρευση εισαγωγής» των οικείων φυτών, φυτικών προϊόντων ή άλλων αντικειμένων [15].

14. Το προβλεπόμενο από την οδηγία σύστημα ελέγχου στηρίζεται πρωτίστως στο ότι οι υλικοί έλεγχοι διενεργούνται στο κράτος αποστολής (άρθρο 6 της οδηγίας) και εκδίδονται επίσημα πιστοποιητικά για τους πραγματοποιηθέντες ελέγχους (άρ-

15 — Αυτή είναι η ορολογία που χρησιμοποιείται στην παράγραφο 1, δεύτερη φράση. Βλ. επίσης τη σαφή διατύπωση της διατάξεως στο αγγλικό κείμενο της οδηγίας.

θρα 7 και 9 της οδηγίας). Οι έλεγχοι που επιτρέπονται στο κράτος προορισμού πραγματοποιούνται «σε περίπτωση εισαγωγής» των φυτών, φυτικών προϊόντων και άλλων αντικειμένων στο έδαφος του κράτους μέλους (άρθρο 11, παράγραφος 1, πρώτη φράση).

15. Κατά την ερμηνεία του άρθρου 11 της οδηγίας πρέπει να λαμβάνεται πρόνοια ώστε να γίνεται σαφής διάκριση των επιτρεπομένων ελέγχων σε υλικούς ελέγχους και τυπικούς ελέγχους. Το άρθρο 11, παράγραφος 1, πρώτη φράση, επιτρέπει τη διενέργεια υλικών ελέγχων ως προς την τήρηση των προβλεπομένων, μεταξύ άλλων, στο άρθρο 5 απαγορεύσεων και περιορισμών ως προς τα φυτά, τα φυτικά προϊόντα ή άλλα αντικείμενα, καθώς και τις συσκευασίες και τα μέσα μεταφοράς. Η έκταση των επιτρεπομένων ελέγχων ορίζεται με παραπομπή στην παράγραφο 3. Κατά τη διάταξη αυτή επιτρέπονται συστηματικοί επίσημοι έλεγχοι μόνο — βάσει του στοιχείου α' που αποτελεί τη μόνη σχετική εν προκειμένω διάταξη — αν υπάρχει σοβαρή ένδειξη «περί του ότι δεν έχει τηρηθεί μια από τις διατάξεις αυτές». Άλλως, επιτρέπονται μόνο περιστασιακοί έλεγχοι και μόνο με δειγματοληψία.

16. Αντιθέτως, τυπικοί έλεγχοι μπορούν να πραγματοποιούνται *συστηματικά* βάσει του άρθρου 11, παράγραφος 1, δεύτερη φράση [16]. Αν κατά τους ελέγχους αυτούς διαπιστωθούν ορισμένες ελλείψεις που απαριθμούνται στη διάταξη αυτή, τότε — αλλά μόνο τότε — μπορεί το οικείο κράτος μέλος να επιβάλει εν προκειμένω απαγορεύσεις και περιορισμούς. Βασική μορφή των τυπικών ελέγχων αποτελεί η εξέταση των κατά το άρθρο 11, παράγραφος 1, δεύτερη φράση, στοιχείο α', πιστοποιητικών. Σε περίπτωση μη προσκομίσεως των πιστοποιητικών μπορεί να απαγορευθεί η εισαγωγή.

17. Υπέρ του ότι οι έλεγχοι μπορούν να πραγματοποιούνται *μόνο* σε περίπτωση εισαγωγής των εμπορευμάτων στο έδαφος του κράτους μέλους και όχι, παραδείγματος χάριν, ήδη αρκετό χρόνο προηγουμένως μέσω της επίμαχης εγκρίσεως, συνηγορούν, κατά τη γνώμη μου, πολλοί λόγοι. Πρώτον, πρέπει να ληφθεί ως βάση το σαφές γράμμα του άρθρου 11, παράγραφος 1, πρώτη φράση. Κατόπιν, η μόλις με την οδηγία 89/439 [17] εξαλειφθείσα διάταξη, που επέτρεπε την εφαρμογή απαγορεύσεων και περιορισμών, παρέχει μια ένδειξη για την περίπτωση κατά την οποία τα φυτά, τα φυτικά προϊόντα και άλλα αντικείμενα δεν θα εισέρχονταν στο έδαφος του κράτους μέλους από τα προβλεπόμενα σημεία εισόδου. Η αποτελούσα το θεμέλιο της διατάξεως αυτής αρχή της τηρήσεως των προβλεπομένων σημείων εισόδου διευκολύνει και επι-

16 — Το ότι επιτρέπονται συστηματικοί έλεγχοι προκύπτει από τη διατύπωση του άρθρου 11, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο: «Τα κράτη μέλη δύνανται να προβλέπουν πέραν των μέτρων που επιτρέπονται δυνάμει της παραγράφου 1, δεύτερη περίοδος, επίσημους *συστηματικούς* ελέγχους.»

17 — Με ημερομηνία λήξεως της προθεσμίας για τη μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο την 1. 1. 1990.

βάλλει αποτελεσματικούς ελέγχους στα σύνορα και ενδεχομένως την απαγόρευση εισαγωγής του εμπορεύματος στο έδαφος, εφόσον δεν έχουν τηρηθεί ορισμένες διατάξεις. Το προϊσχύσαν στοιχείο β' συνεπάγεται, κατά τη γνώμη μου, και ότι δεν υφίσταται κανένα φίλτρο *πριν* από την εισαγωγή του εμπορεύματος.

18. Τέλος, και το προστεθέν με την οδηγία 88/572 άρθρο 11, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, συνηγορεί, κατά τη γνώμη μου, υπέρ του ότι μέχρι τότε μόνο ελέγχοι στα σύνορα ήταν δυνατοί, καθόσον επιβάλλεται η προοδευτική τους κατάργηση και η μετατόπιση των ελέγχων προς τον τόπο προορισμού. Μεταξύ αυτού του εν τω μεταξύ όχι πλέον τόσο νέου άρθρου 11, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, και ενός πραγματικού ελέγχου στο πλαίσιο του οποίου μπορεί να επιβληθεί απαγόρευση εισαγωγής λόγω μη τηρήσεως των ειδικών προϋποθέσεων υφίσταται ασφαλώς μια κατάσταση δυσαρμονίας. Εντούτοις, η κατάσταση αυτή μπορεί, κατά τη γνώμη μου, να διευθετηθεί, αν, καίτοι επιδιώκεται καταρχήν η μετατόπιση των ελέγχων, παραμένουν εντούτοις δυνατές εξαιρέσεις σε ορισμένες περιπτώσεις που καθορίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 16 της οδηγίας.

19. Καταλήγοντας, θεωρώ ότι η Ιταλική Κυβέρνηση δεν μπορούσε βάσει της οδηγίας να επιβάλει προηγούμενη έγκριση, χορηγούμενη κατόπιν αιτήσεως, δεδομένου ότι είναι δυνατοί και επιτρεπτοί όλοι οι απαραίτητοι έλεγχοι κατά την εισαγωγή των εμπορευμάτων.

20. Η μη επιτρεπόμενη προϋπόθεση εγκρίσεως πρέπει εν προκειμένω να θεωρηθεί ότι δεν συνιστά μόνο παράβαση της οδηγίας 77/93, αλλά και ότι αποτελεί μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος προς ποσοτικούς περιορισμούς [18] κατά την έννοια του άρθρου 30 της Συνθήκης ΕΟΚ και του άρθρου 10 του κανονισμού 234/68. Κατά πάγια νομολογία [19], σε νομικούς τομείς στους οποίους υπάρχει πλήρης εναρμόνιση δεν είναι πλέον δυνατή η επίκληση του άρθρου 36 της Συνθήκης ΕΟΚ. Το κράτος μέλος μπορεί αντιθέτως να επικαλείται τις ρυθμίσεις περί εξαιρέσεων οι οποίες προκύπτουν από τις διατάξεις εναρμονίσεως.

Δικαστικά έξοδα

21. Η κρίση επί των δικαστικών εξόδων προκύπτει από το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας.

18 — Απόφαση της 8ης Φεβρουαρίου 1983 στην υπόθεση 124/81, Επιτροπή κατά Ηνωμένου Βασιλείου (Συλλογή 1983, σ. 203)· απόφαση της 17ης Νοεμβρίου 1992 στην υπόθεση C-235/91, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας (Συλλογή 1992, σ. I-5917).

19 — Αποφάσεις της 5ης Οκτωβρίου 1977 στην υπόθεση 5/77, Tedeschi (Συλλογή τόμος 1977, σ. 475), της 5ης Απριλίου 1979 στην υπόθεση 148/78, Ratti (Συλλογή τόμος 1979/Ι, σ. 861)· της 8ης Νοεμβρίου 1979 στην υπόθεση 251/78, Denkavit (Συλλογή τόμος 1979/ΙΙ, σ. 619)· της 20ής Σεπτεμβρίου 1988 στην υπόθεση 190/87, Moormann (Συλλογή 1988, σ. 4689).

Γ — Πρόταση

22. Κατόπιν των προεκτεθέντων προτείνω να εκδοθεί η ακόλουθη απόφαση επί της υποθέσεως.

1. Αναγνωρίζεται ότι η Ιταλική Δημοκρατία, απαιτώντας προηγούμενη έγκριση για την εισαγωγή στο ιταλικό έδαφος φυτών ευπαθών στη βακτηριώδη φλόγωση (Erwinia amylovora), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει

— από το άρθρο 11, παράγραφος 1, δεύτερη φράση, της οδηγίας 77/93/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1976, περί των μέτρων προστασίας κατά της εισαγωγής στα κράτη μέλη οργανισμών επιβλαβών για τα φυτά ή τα φυτικά προϊόντα,

— και από το άρθρο 30 της Συνθήκης ΕΟΚ, σε συνδυασμό με το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 234/68 του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 1968, περί ιδρύσεως κοινής αγοράς στον τομέα των ζώντων φυτών και των προϊόντων της ανθοκομίας.

2. Η Ιταλική Δημοκρατία καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα.